

Wijngids

Oxfam
FAIRTRADE

Handel, uit respect.

oft.be

Inhoud

Wijnen van Oxfam Fairtrade: waar voor hun prijs	3
Witte wijnen	5
Rode wijnen	15
Roséwijn	27
Aperitief- en dessertwijnen	29
De druif maakt de wijn	34
Oxfam Fairtradewijnen uit Chili	42
Oxfam Fairtradewijnen uit Argentinië	48
Oxfam Fairtradewijnen uit Zuid-Afrika	52
Helpt eerlijke handel?	56

Het proefpanel:

Gido Van Imschoot, Yves Laurent, Edwin Vandroemme, Vincent Deconinck, Sven Dubois, François Couplet, Leo Ghysels, Ilse Mallems, Maurice Vansteenkiste, Dirk Rodriguez

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN.

Niets uit dit magazine mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopiën, opnamen of op welke wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Mail: nelli@oft.be

2

Fairtradewijngids

Inleiding

Wijnen van Oxfam Fairtrade: waar voor hun prijs

Er is een tijd geweest dat 'wijn' synoniem was voor 'Frankrijk'. Wie door een wijngids bladerde, werd gecharmeerd door Franse wijnen met vrolijk over de tong rollende namen als Château-neuf-du-Pape. Maar de wereld wordt steeds kleiner. Wijnen 'uit de nieuwe wereld' hebben een stek veroverd op de wijnkaarten van heel wat restaurants. In supermarkten en wijnhandels bots je steeds vaker op wijnen uit Zuid-Afrika, Australië en Chili. Ook Oxfam Fairtrade breidt zijn wijngamma uit: naast de vertrouwde Chileense wijnen bieden we tegenwoordig ook wijnen uit Argentinië en Zuid-Afrika aan.

Vroeger werd wijn voorbehouden voor feesten en rijkelijke gerechten. Vandaag zijn er zoveel soorten dat je voor elke gelegenheid en voor elk ogenblik de aangepaste wijn kan vinden.

Oxfam Fairtrade heeft al zijn wijnen door professionele wijnmeesters laten proeven. Hun conclusies lees je in dit boekje. Opmerkelijk: deze kritische proevers, met een jarenlange ervaring, schatten de prijs van onze wijnen telkens hoger in dan hij werkelijk kost. Een overtuigend bewijs dat de Oxfam Fairtrade wijnen waar bieden voor hun prijs! Dit wijnboekje helpt je om de juiste keuze te maken uit het wijnrek van Oxfam Fairtrade.

3

Fairtradewijngids

Jan Bosschaert, november 2005

Witte wijnen

Otoño wit

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinícola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	100% Chardonnay
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Een frisse, open neus, matig intens, met het accent op citroen (met afwisselende toetsen van appelsien). De mond zet mollig en vettig aan, zet dan door met een frisse zurigheid van citrusfruit en eindigt met een zachtkruidige finale.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een stijlvolle wijn die met een Frans etiket voor het dubbele van de prijs over de toonbanken zou gaan.”

◆ Lekker bij

Aperitief, visgerechten, salades

Witte wijnen

Lautaro wit

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	100% Sauvignon Blanc
Inhoud	75cl

♦ Karakteristieken

Een door rijpe appel, peer en een lichte kruidigheid gedomineerde wijn. Hij heeft fruitige aroma's en is zeer aangenaam in de neus. Een frisse, plezierige aanzet met een intense smaak van citrusvruchten maken deze wijn uiterst aangenaam om te drinken. Hij bezit een zachte structuur waar bij de finale een vleugje grassigheid opduikt.

♦ Oordeel van het proefpanel

"Een zeer toegankelijke en vooral aangename wijn uit de betere klasse."

♦ Lekker bij

Paling in 't groen, spinazie, gebakken vis, groene kruiden

Witte wijnen

Sauvignon Blanc

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	100 % Sauvignon Blanc
Inhoud	75cl

♦ Karakteristieken

Frisse geuren als bloesems, perzik en rijpe peer vormen het rijke geurenpalet bij deze Sauvignon. Hij heeft een volle smaakaanzet met de afdronk van een fruitsnoepje en een lichte hint van karamel.

♦ Oordeel van het proefpanel

"Een eenvoudige, correcte drinkwijn die bij vele wijnliefhebbers in de smaak zal vallen."

♦ Lekker bij

Lichte dressings, geitenkaas, slaatjes

Witte wijnen

Bio Sauvignon Blanc

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	Sauvignon Blanc
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Heel fruitige, witte wijn met aangename zuren; zachte afdronk en hints van hout.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een frisse en fruitige Sauvignon Blanc. Ideaal als aperitief, maar ook bij een maaltijd.”

◆ Lekker bij

Schelpdieren, vis, wit vlees.
Heel lekker als aperitief.

8

Fairtradewijngids

Witte wijnen

Chardonnay-Viognier

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Cooperativa Agricola Vitivinicola de Cauquenes Ltda. (COVICA)
Wijnstreek	Valle del Maule - Valle del Tutuvén
Druif	Chardonnay en Viognier (tot 15%)
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Een wijn met een sappige aromatische aanzet en een licht peperachtige, beetje exotische neus.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een evenwichtige wijn die de liefhebbers van Chardonnay bijzonder zal aanspreken.”

◆ Lekker bij

Milde gerechten zoals Quiche Lorraine, gestoomde vis met wijnsaus, paprika of sinaasappelsap

9

Fairtradewijngids

Witte wijnen

Chardonnay

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Cooperativa Agrícola Vitivinícola de Cauquenes Ltda. (COVICA)
Wijnstreek	Valle del Maule - Valle del Tutuvén
Druif	100% Chardonnay
Inhoud	75cl

♦ Karakteristieken

Deze heldergele wijn is een typische Chardonnay in geur en smaak. Hij heeft aroma's van wit fruit, citroen, bloemen en een rijke en sappige smaak, met een lange afdronk. Een complexe wijn die best jong gedronken wordt.

♦ Oordeel van het proefpanel

"Een mooie wijn, discreet in de neus, en toch voldoende volumineus in de smaak."

♦ Lekker bij

Wit vlees / champignons, asperges met gerookte zalm

Witte wijnen

Blanco de Casa

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Cooperativa Agrícola Vitivinícola de Cauquenes Ltda. (COVICA)
Wijnstreek	Valle del Maule - Valle del Tutuvén
Druif	100% Sauvignon Blanc
Inhoud	75cl

♦ Karakteristieken

Een vakkundig gemaakte wijn waarin het samenspel van groene appel en het fris-fruitige accent opvalt.

♦ Conclusie van de wijnmeester

"Een typische Sauvignonwijn met een frisse en evenwichtige smaak, die zeer vlot drinkt."

♦ Lekker bij

Slaatjes, aperitief, schaaldieren

Witte wijnen

Bio Torrontés - Sauvignon Blanc

Herkomst	Argentinië
Wijnproducent	La Riojana Cooperativa Vitivinifruticola de La Rioja Limitada
Wijnstreek	La Rioja - Valle de Famatina
Druif	Torrontés (70%) en Sauvignon Blanc (30%)
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Door zijn innemend en duurzaam aroma van citrus, exotisch fruit en rijpe peer is deze wijn zeer toegankelijk. Hij bevat een volfruitige aanzet die snel inpalm. Discrete zuren, maar voldoende frisheid door de citrustoets.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Deze vriendelijke en toegankelijke Argentijnse wijn zorgt voor een mooie verrijking van het witte-wijnengamma.”

◆ Lekker bij

Zomerse salades

Witte wijnen

Koopmansklouf Chenin Blanc

Herkomst	Zuid-Afrika
Wijnproducent	Koopmansklouf
Wijnstreek	Stellenbosch (Westkaap)
Druif	100% Chenin Blanc
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Zuid-Afrikaanse witte wijn met intense exotische geuren van meloen, kweeper en tropisch fruit, een delicaat ananasaroma en een zuivere, frisse afdrank.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Dit is een uitstekende, typische Chenin met een zachte aanzet en een correct evenwichtige afdrank.”

◆ Lekker bij

Zeevruchten, salades, pasta en niet te pikante Thaise keuken

Jan Bosschaert, november 2005

Rode wijnen

Gran Descabezado

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Consortio Vinícola de Chile S.A.
Wijnstreek	Valle del Maule
Druif	100% Carmenère
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Een Carmenère die een aromatische complexiteit koppelt aan een weelderige en krachtige smaak. Hij heeft een kruidige neus met groene toetsen. De zwoele afdrank doet aan donker fruit denken. Hij heeft een heldere robijnrode kleur.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Deze stijlvolle wijn is erg lekker bij een maaltijd. Door hem een tijdje open te laten rusten komen er nog meer tannines vrij en wordt hij nog aangenamer in de mond.”

◆ Lekker bij

Najaarskeuken, gestoofd vlees met chocoladesaus, wildgerechten, champignons

Rode wijnen

Tinto de Casa

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Consorcio Vinícola de Chile S.A.
Wijnstreek	Valle del Maule
Druif	100% Cabernet Sauvignon
Inhoud	75 cl

◆ Karakteristieken

Deze Cabernet Sauvignon heeft een aangenaam geurenkoffertje: rode bessen, framboos en lichte kruiden. De smaak weerspiegelt perfect de geur en geeft een zeer aangename wijn in het glas.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Deze rijke wijn heeft een uitstekende prijs-kwaliteit-verhouding. Een kleine fles met een groot hart.”

◆ Lekker bij

Wit gevogelte, kalfsvlees, duif

Rode wijnen

Otoño rood

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinícola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	Carmenère (20%), Cabernet Sauvignon varietal (75%) en Cabernet Sauvignon reserva (5%)
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Deze wijn is bijzonder verleidelijk door z'n grote aromatische kracht en pittige fruitigheid. Hij heeft een geur van rijp fruit, vanille, gebladerte en hout. Hij is niet expressief maar wel zeer aantrekkelijk, met een fris fruitige aanzet met een goede smaakopbouw. Een wijn met veel finesse, en stevige tannines die een krachtige zuurheid geven.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een mooie combinatie van kracht en elegantie, een avontuur om te drinken. Een wijn die bovendien veel waar biedt voor z'n prijs.”

◆ Lekker bij

Rode vleesgerechten, gebrad, fijne saus (bv. champignons), kalfsgebrad

Rode wijnen

Lautaro rood

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	100 % Cabernet Sauvignon
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

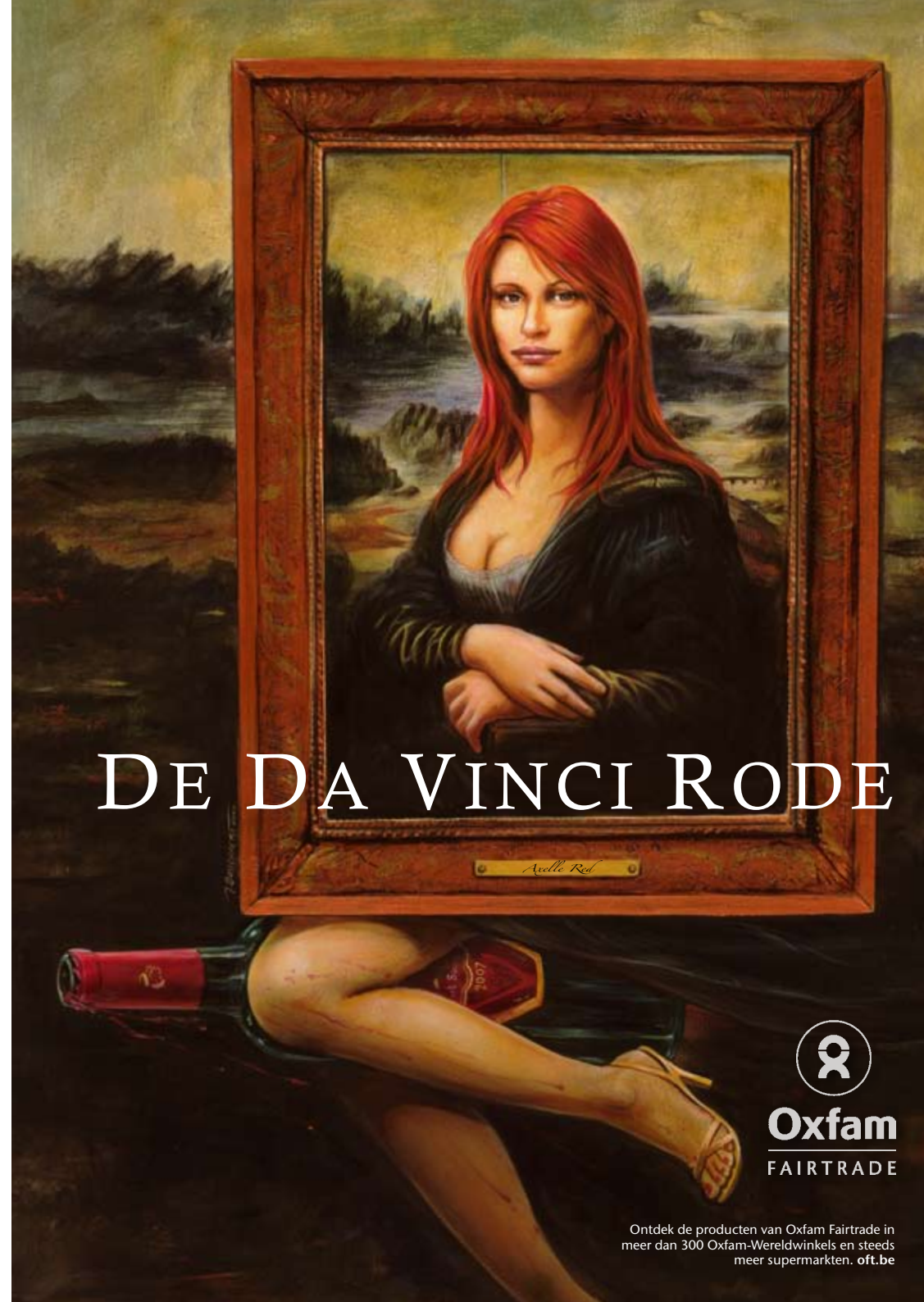
In de aanzet bezit deze wijn het aroma van zwart fruit, groene paprika, cassis en peper. Dit geurenpalet evolueert mooi naar een boeket van rood fruit en specerijen. Hij bezit veel karamel in de mond en heeft een aangename afdronk.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een wijn in wiens ferme structuur het fruit en de aciditeit mooi in balans zijn.”

◆ Lekker bij

Rood vlees, grillades

DE DA VINCI RODE

Avella Red

Oxfam
FAIRTRADE

Ontdek de producten van Oxfam Fairtrade in meer dan 300 Oxfam-Wereldwinkels en steeds meer supermarkten. oft.be

Rode wijnen

Fuego Sagrado

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	35% Merlot, 15% Carmenère, 50% Cabernet Sauvignon
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

De Fuego Sagrado bezit het aroma van rijpe rode vruchten en is rond en zacht in zijn smaak. Hij ontwikkelt in de smaak een subtiel boeket van framboos en kruiden. Een jeugdige frisse aanzet met in de afdronk een pittige stevigheid.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een erg pure en gulle wijn, die met veel finesse kracht aan elegantie koppelt.”

◆ Lekker bij

Gegrilde vleesgerechten, gestoofde groenten

Rode wijnen

Cabernet Sauvignon

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A (Vinos Lautaro)
Wijnstreek	Valle de Lontué
Druif	100% Cabernet Sauvignon
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Een wijn met de geur van zuiders fruit, zoals rode vruchten, mooi verweven met een toets van kruidigheid, specerij, ceder en champignons in de evolutie. In het glas komt een jonge kleur met paarse tonen en brede tranen. Hij heeft een soepele aanzet van gekaramelliseerd fruit in de mond. De alcohol straalt in het gehemelte, wat voor frisheid en volume zorgt.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een eenvoudige, maar zeer lekkere lichtfruitige rode wijn.”

◆ Lekker bij

Gevogelte, konijn, casse-croûte, charcuterie

Rode wijnen

Bio Malbec

Herkomst	Argentinië
Wijnproducent	La Riojana Cooperativa Vitivinifruticola de La Rioja Ltda
Wijnstreek	La Rioja -Valle de Famatina
Druif	100% Malbec
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Deze Argentijnse Malbec heeft een discrete en zachte neus met impressies van braam, zoethout en room. In de mond vet fruit in een goede structuur, en kruiden op het einde van de tong. Fris geheel met malse tannines.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een toegankelijke wijn die veel vrienden zal maken.”

◆ Lekker bij

Gegrild rood vlees, stevig gekruide schotels, gegrilde groenten, pasta, kaas, pure chocolade

Rode wijnen

Bio Pinotage

Herkomst	Zuid-Afrika
Wijnproducent	Stellar Winery
Wijnstreek	Olifantsrivier (Westkaap)
Druif	100% Pinotage
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Deze wijn is kersenrood met een heldere rand. Hij heeft een geur van zoete kers en rode bessen. In de smaak heeft hij een volle, warme aanzet die vlot en soepel aanvoelt in de mond. In de finale proef je wat drop, soms lichtjes kleverig maar toch elegant.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Een zeer toegankelijke wijn. Positief over de hele lijn.”

◆ Lekker bij

Zuiderse schotels, gemarineerde gerechten en lamsefilet met basilicum

Rode wijnen

Bio Shiraz 'Nelson'

Herkomst	Zuid-Afrika
Wijnproducent	Stellar Winery
Wijnstreek	Olifantsrivier (Westkaap)
Druif	100% Shiraz
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Een zuivere wijn die geurt naar groene kruiden. Hij heeft een frisse en sappige aanzet, en toetsen van peper en zwart fruit in de mond. Een beetje hout in de afdronk maken het plaatje compleet.

◆ Oordeel van het proefpanel

"Een zuiderse wijn. Enorm goed wat prijs-kwaliteit-verhouding betreft."

◆ Lekker bij

Kalfsvlees in saus, Noord-Afrikaanse keuken

Rode wijnen

Shiraz Koopmanskloof

Herkomst	Zuid-Afrika
Wijnproducent	Koopmanskloof
Wijnstreek	Stellenbosch (Westkaap)
Druif	100% Shiraz
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Deze wijn heeft een warme neus van eucalyptus. Hij is perfect in evenwicht door zijn pittige zurigheid en stevige tannines.

◆ Oordeel van het proefpanel

"Een zeer toegankelijke wijn die zal aanslaan bij het brede publiek."

◆ Lekker bij

Stoofpotjes, klein wild, gekruide lamschotel

Roséwijn

Rosé

Herkomst	Zuid-Afrika
Wijnproducent	African Terroir - Sonop
Wijnstreek	Paarl
Druif	100% Cinsault
Inhoud	75cl

◆ Karakteristieken

Fraaie aardbei-aroma's van de Cinsaultdruif. Mondvullend met een mooie ronde afdronk.

◆ Oordeel van het proefpanel

"Een toegankelijke wijn. Een rosé met karakter."

◆ Lekker bij

Lichte maaltijden of als aperitief

Aperitief- en dessertwijnen

Riesling 'Late Harvest'

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Cooperativa Agricola Vitivinicola de Cauquenes Ltda (COVICA)
Wijnstreek	Valle del Maule - Valle del Tutuvén
Druif	100% Riesling
Inhoud	37,5 cl

◆ **Karakteristieken**

Deze wijn geurt naar sinaasappelschil, honing, champignons en gekonfijte abrikoos. Het is een lekkere dessertwijn die niet kleverig aanvoelt. Een evenwichtige smaak van peperkoek, speculaas, honing en rozijntjes maakt deze dessertwijn zo bijzonder. Het zoete bij deze dessertwijn is mooi beheerst met een toets karamel in de finale.

◆ **Oordeel van het proefpanel**

"Een wijn die door zijn volle en evenwichtige smaak bijzonder aantrekkelijk is."

◆ **Lekker bij**

Desserts op basis van geel fruit, schimmelkaas, (amandel)gebakjes en gekonfijte vruchten

Aperitief- en dessertwijnen

Los Perales wit

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Agrícola Los Coligues - Perales Ltda
Wijnstreek	Valle del Marga-Marga
Druif	100% Muscat de Frontignan
Inhoud	50cl

◆ Karakteristieken

Goudgele, zoete dessertwijn gemaakt van muskaatdruiven met rijke smaaknuances.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Zeer mooie zoet/zuurbalans, geeft een verfijnde toets aan alle desserts.”

◆ Lekker bij

Fruitcoupes, amandelkoekjes en schimmelkazen

Aperitief- en dessertwijnen

Los Perales rood

Herkomst	Chili
Wijnproducent	Sociedad Agrícola Los Coligues - Perales Ltda
Wijnstreek	Valle del Marga-Marga
Druif	Pais en Cabernet Sauvignon (wisselend percentage)
Inhoud	50cl

◆ Karakteristieken

Robijnrode, kruidige dessertwijn met een aroma als portwijn. Door zijn lichte zuurheid wordt hij licht verteerbaar, ondanks het hoge alcoholgehalte.

◆ Oordeel van het proefpanel

“Dit is een volle, rijke wijn met de familietrekken van port.”

◆ Lekker bij

Oude kaas, gebak en taart

Aperitief- en dessertwijnen

Schuimwijn 'Santa Florentina'

Herkomst	Argentinië
Wijnproducent	La Riojana Cooperativa Vitivinifruticola de La Rioja Ltda
Wijnstreek	La Rioja -Valle de Famatina
Druif	100% Torrontés
Inhoud	75 cl

◆ Karakteristieken

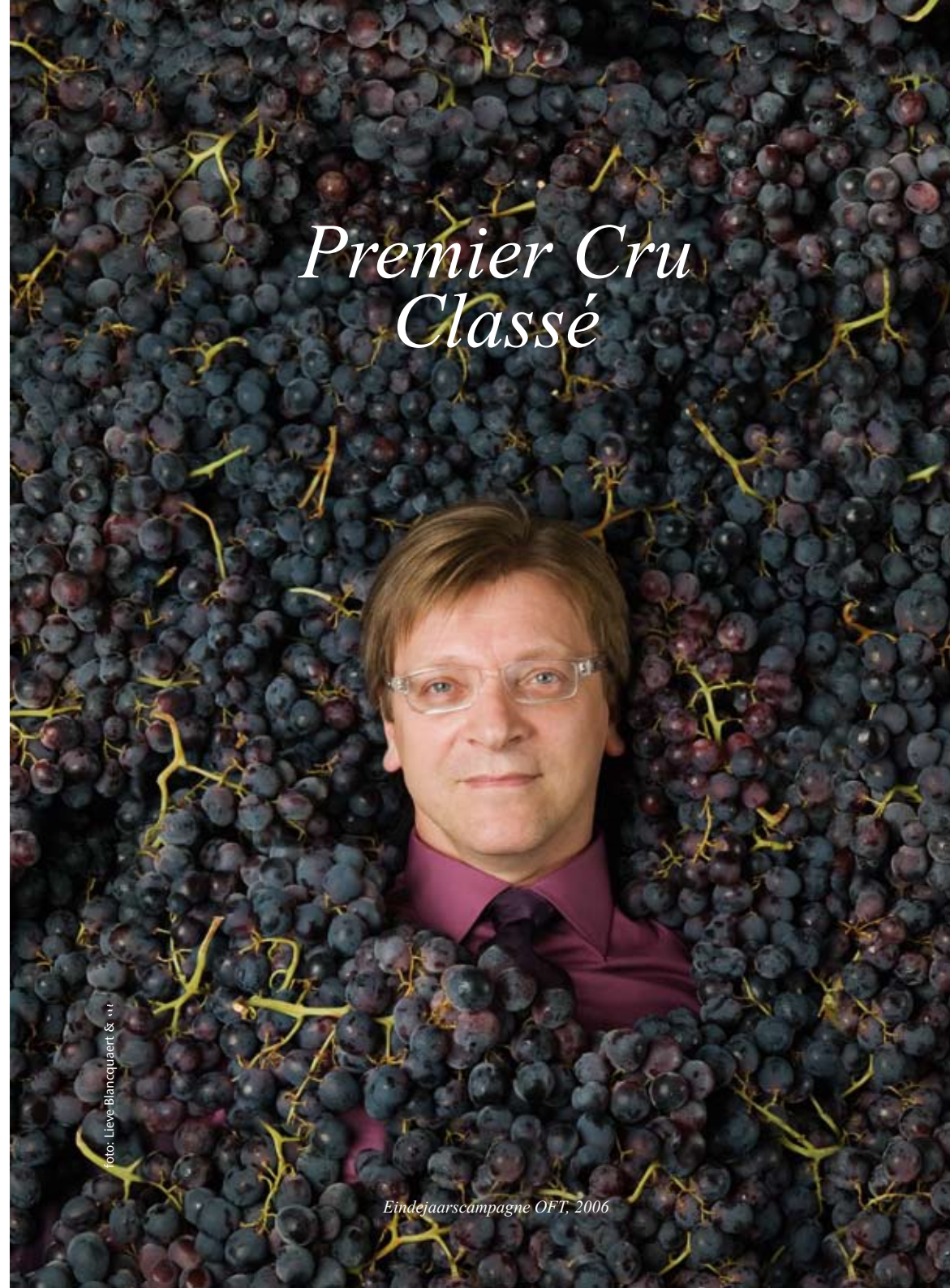
Zachtgouden schuimwijn, met een hint van groen. Kleine, levendige, blijvende bubbels. Subtiële bloemenaroma's met toetsen van citrus (pompelmoes), appel en meloen. Zijn goede aciditeit en blijvende bubbels zorgen voor een frisse afdronk en benadrukken de fruitige aroma's.

◆ Oordeel van het proefpanel

"Onverwacht opwindend. Levendig fruit, een stralend gevoel."

◆ Lekker bij

Aperitiefhapjes, vis, schaaldieren, salades, kip, nagerechten

De druif maakt de wijn

Het druivenras is de belangrijkste smaakbepalende factor waaraan je een wijn kan herkennen. Verschillen in 'terroir' (de optelsom van alle natuurlijke omstandigheden die van invloed zijn op de groei van de druivenstok) en vinificatie (de wijnbereiding) zorgen voor een eindeloze hoeveelheid variaties, maar uiteindelijk geven de eigenschappen van de druif de doorslag. Er zijn vele honderden druivenrassen, maar slechts een handvol geniet internationale naamsbekendheid.

Witte druiven Chardonnay

De Chardonnay is niet de meest aangeplante witte druif ter wereld, maar wel met voorsprong de bekendste en de meest internationale. De druif is aanwezig in ongeveer elk land waar wijnbouw wordt bedreven. Haar wortels liggen in Frankrijk, maar vooral in de nieuwe wereld is ze prominent aanwezig.

Chardonnay is van nature neutraal, en dus in hoge mate manipuleerbaar. Wijnmakers kunnen er zich in technisch opzicht helemaal op uitleven. De druif past zich aan klimaten en bodemtypes aan. Daarom is het niet zo eenvoudig om de smaak en de geur van Chardonnaywijn in een paar termen samen te vatten.

Sommige beginnende wijnliefhebbers associëren Chardonnay meteen met de geur en de smaak van vanille, noten en (getoast) brood. Maar dat

heeft weinig te maken met de druif zelf, eerder met de manier waarop de wijn gemaakt is. Vele Chardonnaywijnen worden immers op eiken vaten gerijpt. Door die rijping krijgt de weinig uitgesproken persoonlijkheid van de druif extra duidelijke toetsen, die blijkbaar goed in de smaak van de consument vallen.

Riesling

De Riesling is van een zeer uitgesproken, klassiek druivenras dat erg kieskeurig is wat betreft haar omgeving. De druif groeit het best in een koel klimaat waar ze langzaam en laat rijpt. De wijn laat zich onderscheiden door zijn aromatische karakter, zijn hoge zuren en zijn finesse. De smaak bij een Rieslingwijn is sterk afhankelijk van de bodemsamenstelling en het klimaat. Rieslingwijnen kunnen strak droog of weelderig zoet zijn. Meestal ontplooiën ze pas na een paar jaar rijping hun aroma ten volle.

Sauvignon Blanc

De Sauvignon Blanc is meestal een kleine druif met een groen-gouden schil. De druif vindt haar oorsprong in Bordeaux, maar is vandaag in de hele wereld aanwezig. Ze heeft een heel eigen stijl, maar indien goed gemaakt getuigt ze van heel wat klasse en verfijning.

Wijnen op basis van Sauvignon Blanc moeten het in de eerste plaats hebben van hun charmerende frisheid en uitgesproken, extraverte aroma's. We onderscheiden twee types. Sauvignons gestoeld op fris primair fruit, die zelfs vegetale toetsen kunnen aannemen, zijn bijzonder aromatische, sappige en vooral door citrusfruit gedreven wijnen. De introverte Sauvignons hebben meer minerale impressies; ze zijn minder spectaculair aromatisch, maar ontwikkelen wel meer finesse. Oudere Sauvignonwijnen hebben de neiging om heel snel te oxideren. Jong drinken is dus de boodschap: 90 procent van de Sauvignon Blancs wordt het best binnen de twee jaar na botteling gedronken.

Chenin Blanc

De Chenin Blanc, een wit druivenras afkomstig uit Anjou, is nog altijd één van de voornaamste witte druivenrassen in de Loirestreek. De Hugenoten, op de vlucht voor de godsdienstvervolging in Frankrijk, introduceerden de druif eind zeventiende eeuw in Zuid-Afrika. Vandaag bestaat bijna 30 procent van de Zuid-Afrikaanse wijngaarden (een oppervlakte twee keer zo groot als de Loirestreek) uit Chenin Blanc, die er 'Steen' genoemd wordt. Ze is de meest voorkomende druivensoort in het land.

De Chenin Blanc leent zich uitstekend tot verschillende witte wijnbereidingen: mousserende wijn, droge witte wijn, zoete witte wijn en "liqueureux". Bij deze laatste bereiding, gemaakt van de "pourriture noble" (nobelegisting), laat men de druif lang aan de stok hangen. De Chenin Blanc is een zeer aromatische druif. Ze geeft wijnen met goed gebalanceerde, frisse zuren, die goed ouder kunnen worden, en fris en aangenaam smaken. In Cheninwijnen vind je aroma's van perzik, peer, appel, abrikoos en tropisch fruit terug, net als noten, bloemen en honing. Chenin Blanc gaat goed samen met kip, zeevruchten en vis. Best te drinken binnen twee à vijf jaar na botteling.

Torrontés

De Torrontés is dé karakteristieke witte wijndruif van Argentinië, wijd verbreid in de provincies Catamarca, La Rioja, Mendoza, Salta en San Juan. Vermoedelijk hebben Spaanse missionarissen deze wijnstokken naar Argentinië meegebracht. De druif gedijt het best in een koud, droog en winderig klimaat. Vooral de variëteit Torrontés Riojano is populair. De beste wijnen komen uit Salta en La Rioja.

Torrontésdruiven zijn rond en niet te groot. Ze hebben een geelgroene tot gouden kleur. De druif kan hoge opbrengsten geven. Het resultaat is een frisse, zeer aromatische wijn, bloemig, met perzik- en abrikoosaroma's.

Argentinië telt bijna 15.000 ha Torrontéswijngaarden. Vaak liggen ze op grotere hoogte (1.000 tot 1.500m), waar de afwisseling van koele nachten en warme dagen voor voldoende zuren in de wijn zorgt. Best jong drinken. De wijn is heerlijk bij kruidige maaltijden en Thaise gerechten.

Codj au vin.

Rode druiven

Cabernet Sauvignon

De Cabernet Sauvignon is de meest beroemde wijnstok ter wereld. De druif staat synoniem voor topkwaliteit. Cabernetwijnen zijn herkenbaar aan hun uitgesproken aroma van zwarte bessen. Ze hebben meestal veel kleur, terwijl in hun smaak behoorlijk veel fruit en de nodige tannines aanwezig zijn. De druif is krachtig. De donker-rode, bijna purperen wijn smaakt naar zwarte bessen, soms met een tint van kruidnagel. De neus heeft iets van ceder.

Cabernetwijnen kunnen lang rijpen. In hun jeugd kunnen ze door de tannines wat stug overkomen. Daarom worden ze vaak gemengd met 'zachtere' soorten zoals Merlot of Shiraz.

In de 'nieuwe wereld' is de wijn iets anders van structuur dan op andere plaatsen: frisse zuren met rijpe, milde tannines maken de wijn sneller genietbaar.

Carmenère

De Carmenère komt oorspronkelijk uit Bordeaux, maar voelt zich veel beter thuis in het warme Chili. De druif heeft het immers moeilijk in een koud en vochtig klimaat. Carmenère levert schitterende wijn met veel kleur, een eigen karakter en vooral een grote mate van rondheid. Wijn op basis van Carmenère is diep kersenrood, met noties van bosbessen en kersen. Hij doet denken aan een Merlot met veel zacht en rijp fruit maar een lagere zuurtegraad.

Merlot

De Merlot is een vaste partner van de Cabernet Sauvignon. Toch is de druif heel anders van karakter: minder tanninerijk, en dus soepeler en makkelijker toegankelijk. Merlot rijpt eerder dan een Cabernet Sauvignon en is daarom minder gevoelig voor najaarsregen.

Merlot heeft een zoet en zacht fruitig boeket, maar kan ook goed rijpen, waardoor hij nog romiger en zelfs 'chocoladeachtig' wordt of het aroma van koffie of cacao krijgt. Zoals Merlot gebruikt wordt om Cabernet Sauvignon wat te verzachten, wordt omgekeerd

Cabernet Sauvignon gebruikt om Merlot wat meer beet en ruggengraat te geven. Merlot hoeft niet noodzakelijk te rijpen, maar de betere kan dat wel degelijk. Ook de nieuwe wereld sprong op de kar en startte met de combinatie van Merlot en Cabernet Sauvignon om aan de stijgende vraag naar dit type te voldoen. Merlot is in vrijwel alle belangrijke wijnlanden terug te vinden.

Pinotage

Pinotage is een typisch Zuid-Afrikaanse druif.

"Pinotage, ongeag waar jy hom raakloop, ongeag wie die druif aanplant, en ongeag wie die wyn maak, se karakter bly Suid-Afrikaans."

De naam is een samentrekking van de twee rassen waaruit de druif is voortgekomen: Pinot Noir en Hermitage.

Pinotage heeft een eigen persoonlijkheid, en dat geldt zeker ook voor de wijn. De wijze van rijpen en de periode van rijping bepalen de smaak en de complexiteit van de wijn. Jonge Pinotage heeft een dieprode, bijna paarse kleur; zijn geur en smaak wordt vaak geassocieerd met klein zwart en rood fruit. Al naargelang de regio heeft een Pinotage minder of sterker ontwikkelde tannines, met als opvallende constante een stevig onderbouwde maar bijzonder frisse zuurgraad. Oudere Pinotage ontwikkelt animale aroma's.

De invloed van de (nieuwe) eik wekt vaak associaties op met koffie, chocolade en gerookt hout.

Shiraz/Syrah

De Shiraz- of Syrahdruif dankt, volgens historici, zijn naam aan zijn vermoedelijke stad van oorsprong: Sijraz in Perzië. De benamingen 'Shiraz' en 'Syrah' worden losjes door elkaar gebruikt. Ze refereren in regel aan verschillende smaakstijlen: de eerste wat fruitiger, de tweede wat pittiger.

Deze druif is één van de meest edele druivenrassen. Ze wordt niet zomaar overal aangeplant. De druif groeit het best in een mediterrane omgeving op arme bodems en kan zeer goed tegen hoge temperaturen. Shiraz is geen makkelijke druif, maar ze zorgt wel

Glansmens!

voor een wijn met veel karakter. Het zijn kleine bessen met een zeer dik vel. Ze hebben een hoge graad van kleur en looizuur in verhouding met het sap, waardoor meestal geconcentreerde wijnen met veel tannines ontstaan.

Malbec

Malbec (of Côt) is van Franse origine. De druif werd in het midden van de negentiende naar Argentinië gebracht en gaf de Argentijnse wijnbouw een nieuw imago. Ze is er nu de voornaamste rode druif, met iets meer dan 20.000 ha wijngaarden.

Om te rijpen heeft Malbec meer zon en warmte nodig dan Cabernet Sauvignon of Merlot. Malbec is een donkere druif die voor een intense, violetkleurige, robuuste en tanninerijke wijn zorgt. Niet voor niets noemt men Malbecwijn "vin noir". Er smaakt een vleugje pruimen en bramen in door. Argentijnse Malbecwijnen zijn iets minder robuust en tanninerijk dan hun Franse tegenhangers op de kalksteenbodems van Cahors, maar ook zachter, toegankelijker en rijper. De verschillen in terroir weerspiegelen zich in de stijl van de wijnen, die varieert van fruitig met een lichte structuur tot krachtig, diep gekleurd en met een groot bewaarpotentieel. De intense fruitaroma's met een fluwelen textuur maken de Argentijnse Malbec zeer gegeerd. De druif wordt in alle Argentijnse wijngebieden aangeplant, maar het hart van de productie ligt in Mendoza, vlakbij het Andesgebergte.

Biologische wijnen

Een biologische wijngaard laat de natuur voldoende tijd en ruimte om gezonde en stabiele wijnstokken voort te brengen. Biologische wijnbouwers gebruiken geen kunstmest of chemische bestrijdingsmiddelen, maar zetten uitsluitend organische en minerale compost in. Op die manier beschermen ze de bodem en het grondwater. Biologische wijnbouw betekent dus wijnbouw in harmonie met de natuur: een natuurproduct dat zijn biologische teeltwijze authentiek in het glas weerspiegelt. Ondanks alle teelttechnische hindernissen en moeilijkheden die met de biologische wijnbouw samengaan, bewijst een groot aantal biologische wijnboeren dat het mogelijk is om op biologische wijze topwijnen te produceren.

40

Fairtradewijngids

Foto: Lieve Blancquaert & Co

"Time to sing, wine to swing!
Weet je hoe de Zuid-Afrikanen hun BV's noemen? Glansmensen! En weet je wat ik van hun fairtradewijn vind? Glansrijk! Niet alleen in mijn glas, maar ook op het veld: wie fair trade koopt, kiest voor kwaliteit."
(Helmut Lotti)

Oxfam Fairtrade. Glansrijke wijnen. Ontdek ze in wereldwinkels en supermarkten.
www.oft.be

Oxfam
FAIRTRADE

Oxfam Fairtradewijnen uit Chili

Chili, een ideaal wijnland

In de 16de eeuw brachten de Spaanse conquistadores de eerste wijndruiven naar Chili. Maar pas in de 19de eeuw kwam de wijnproductie er echt van de grond, met de hulp van Franse wijnboeren.

De valleien in Centraal-Chili, tussen de Andes en het kustgebergte, hebben een ideaal klimaat voor de teelt van wijndruiven, vergelijkbaar met Frankrijk en Californië. Tussen november en maart regent het niet. De combinatie van hete, droge dagen en koude nachten maakt een lange, geleidelijke rijping mogelijk. Een losse bodem met lage zuurtegraad en voldoende voedingswaarde is perfect voor de wijnstokken.

Je vindt in Chili alle klassiekers: Cabernet Sauvignon, Merlot, Cot, Pinot Noir, Sauvignon Blanc, Chardonnay, Riesling en Gewürztraminer. Maar ook druivensoorten die uit Europa verdwenen zijn, zoals Carmenère.

De landhervormingen van 1967 onder president Eduardo Frei en later onder president Allende creëerden kansen voor kleine boeren. Het militaire regime van Augusto Pinochet (1973-1989) draaide de klok terug en maakte het de boeren moeilijk om een leefbaar inkomen te behouden.

Na het tijdperk-Pinochet zochten de Chilenen naar rendabele producten om op de markt te brengen. Zo ontdekten ze de wijn.

Voor 1990 voerde Chili maar weinig wijn uit, omdat het onvoldoende wijn van goede kwaliteit produceerde. Vanaf de jaren 1990 gingen binnen- en buitenlandse wijnhuizen echter fors investeren in de wijnsector. De kwaliteit van de wijn verbeterde grondig door het aanplanten van edele wijnstokken zoals Cabernet Sauvignon, Merlot en Carmenère.

Onze Chileense wijnpartners in kaart

Oxfam Fairtrade koopt in Chili wijn van verschillende coöperaties.

- **Sociedad Agricola Los Coligues - Perales Ltda**
"De samenwerking met Oxfam Fairtrade biedt ons enige zekerheid voor de toekomst."
- **Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A. (Vinos Lautaro)**
"Met het geld van Oxfam Fairtrade konden we betere wijnstokken aankopen."
- **Consortio Vinicola de Chile S.A.**
"Om te kunnen groeien, hebben we de eerlijke handel nodig."
- **Cooperativa Agricola Vitivinicola de Cauquenes Ltda (COVICA)**
"De boeren die het minst verdienden, kregen van Oxfam Fairtrade een loonsverhoging."

De kleine boeren, met druiven van mindere kwaliteit, profiteren niet echt van de wijnrevolutie. Doordat de grote wijnhuizen in eigen wijnstokken hebben geïnvesteerd, kopen ze minder druiven van kleine wijnbouwers en vaak aan lagere prijzen. Voor deze achtergestelde boeren is een coöperatie het enige alternatief om uit de handen van de grote wijnhuizen te blijven.

Oxfam Fairtrade koopt in Chili wijn van boeren die tussen schip en wal vallen. Door zich te organiseren in een producentengroep en te verkopen aan de eerlijke handel, slagen ze erin een menswaardig inkomen te verwerven.

We motiveren onze partners om te investeren in goede druiven en goed management, want we vinden kwaliteit belangrijker dan kwantiteit. Verder stimuleren we de producenten om zo ecologisch mogelijk te telen.

foto: Martine Vanderhaegen

Chileense wijnpartners

Sociedad Vitivinicola Sagrada Familia S.A. (Vinos Lautaro)

Sagrada Familia is een beetje de Chileense droom: 22 boerenfamilies uit de streek Curicó groeiden op korte tijd uit van druiventelers tot wijnexporteurs. Daardoor vertolken ze in de streek een voorbeeldfunctie voor andere boeren. Er zijn vooruitzichten om te groeien naar 50 leden.

Don Pato: "We hebben verscheidene jaren op ons eentje ons stukje grond bewerkt. Toen we onze druiven samen gingen verkopen, bleek al snel dat we in groep betere prijzen konden afdwingen. Waarop we beslisten om ook samen te oogsten. Want dat betekende een aanzienlijke bezuiniging in mensen en materiaal." Door samen te werken en een organisatie te vormen, komen deze achtergestelde boeren vooruit en worden de voordelen van eerlijke handel voelbaar voor de hele gemeenschap.

Wijnen: Otoño rood/wit, Fuego Sagrado, Cabernet Sauvignon, Lautaro rood/wit, Sauvignon Blanc, Bio Sauvignon Blanc

Cooperativa Agrícola Vitivinicola de Cauquenes Ltda (COVICA)

De 250 leden van de wijncoöperatie COVICA produceren jaarlijks twaalf miljoen liter wijn. De meeste leden zijn kleine boeren met minder dan 5 ha wijngaarden. Ze wonen in een droge en arme streek in het zuiden van de Región del Maule, 350 km ten zuiden van Santiago. Naast wijnproductie en houtindustrie is er amper economische activiteit. Ruim 40 procent van de bevolking leeft er in armoede.

De boeren krijgen drie of vier keer per jaar een landbouwkundige van de coöperatie op bezoek en kunnen aan een voordelige rentevoet geld van de coöperatie lenen. Bovenop de fairtrade prijs ontvangen ze een fairtrade premie die ze in de werking van de coöperatie investeren. Daardoor konden de kleinste boeren naar fijne wijnstokken of biologische teelt omschakelen, en kregen de arbeiders met de laagste lonen een loonsverhoging. Dankzij COVICA krijgen de aangesloten boeren een betere prijs voor hun druiven en beschikken ze over een stabiel afzetkanaal voor hun druiven.

Wijnen: Chardonnay-Viognier, Chardonnay, Blanco de Casa, Riesling 'Late Harvest'

Consortio Vinícola de Chile S.A.

Consortio Vinícola de Chile is een vereniging van vijftig kleine wijnboeren. De meeste kregen door de landhervorming een eigen stuk grond. Door zich te verenigen kunnen ze hun ultieme droom waarmaken: hun zelfgemaakte wijn exporteren. Dankzij een subsidie van de overheid konden ze een lokaal huren en een directeur aanwerven en kregen ze begeleiding bij het beheer van de wijngaarden. Consortio Vinicola de Chile is vrij nieuw als exporteur op de fairtrademarkt. Maar de motivatie is groot. De boeren onderhouden goede contacten met hun collega's van Sagrada Familia, door wie ze zich laten inspireren. Voor Oxfam Fairtrade is het versterken van dit soort organisaties van groot belang.

Wijn: Gran Descabezado, Tinto de Casa

Sociedad Agrícola Los Coligues - Perales Ltda

Los Coligues - Perales is de oudste wijnpartner van Oxfam Fairtrade; onze samenwerking begon in 1990. De coöperatie is actief in een erg arme streek. Los Perales heeft de winst uit de wijnverkoop geïnvesteerd in tal van projecten: een irrigatiesysteem, de bouw van een schoolje voor kinderen uit de buurt, waterleiding en elektriciteit, gezondheidsvoorzieningen en een herbebossingsprogramma. In de jaren 1990 ging de dynamiek van de groep, door de vergrijzing van de leden, zwaar achteruit. Sommige boeren verkochten hun gronden; zelfs de wijnmakerij werd verkocht. In die zin illustreert Los Coligues - Perales een situatie waarin vele achtergestelde Chileense boeren zich bevinden: de landbouwsector loopt leeg, omdat de jongeren niet meer geïnteresseerd zijn in het harde boerenlabor zonder veel perspectief. Een aantal overgebleven leden van Los Perales slaagde erin de organisatie nieuw leven in te blazen en vers bloed aan te trekken.

Wijn: Los Perales wit, Los Perales rood

De aarde beefde in Chili

De zeer zware aardbeving in Chili (8.8 op de schaal van Richter) in de ochtend van zaterdag 27 februari 2010 heeft catastrofale gevolgen gehad voor onze wijnproducenten in de streek van Talca, Cauquenes en Curicó. Al ruim twintig jaar hebben Oxfam-Wereldwinkels en Oxfam Fairtrade een handelsrelatie met deze wijnproducenten in Chili. We willen hen nú steunen in de heropbouw van hun economische productie. Voor meer informatie over de aardbeving en over onze Chileense producenten: www.oww.be.

Een kort overzicht van de schade:

Consortio Vinícola de Chile (CVC)

Het Consortio Vinicola de Chile is een samenwerking van 5 coöperaties van wijnboeren in de streek van Talca, een stad die zwaar getroffen werd door de aardbeving. In de wijnmakerij ging 40% van de wijn verloren. 70.000 liter vloeide weg. Maar ook de afzonderlijke coöperaties likken hun wonden. Bij Piedra Seca verloren twee leden hun huizen. Tierra Viva heeft 72% van alle wijn verloren. Bij Vinos Chequen verloren twee leden hun woonst. Ook bij Coama zijn de problemen groot: de huizen van acht leden werden ernstig beschadigd.

Lomas de Cauquenes

Cauquenes ligt 60 à 70 kilometer van het epicentrum van de aardbeving. Het is een vrij arme streek waar veel huizen nog in leem zijn opgetrokken. Deze aardbeving was zo sterk dat ze bijna alle huizen het hebben begeven. De coöperatie Lomas de Cauquenes, de grootste werkgever in de streek, is meer dan 400.000 liter wijn kwijt. Er zijn zeker 20 grote inoxvaten zwaar beschadigd. Een deel van het dak is stuk en enkele grote betonnen balken zijn gescheurd. Een geluk bij een ongeluk: in tegenstelling tot andere producentengroepen, is Lomas de Cauquenes wel verzekerd. Zowel voor de wijn als voor de vaten en het gebouw. De huizen van bijna alle 250 leden van de organisatie zijn echter zwaar beschadigd of volledig ingestort.

Sagrada Familia

Onze partner Sagrada Familia in Curicó heeft ernstig in de brokken gedeeld. Negen familieleden van de boeren van Vinos Lautaro kwamen om. Eén van de wijnkelders is gedeeltelijk vernield, net als de huizen van een paar leden. Ook de wijninstallaties werden zwaar beschadigd. In de wijnkelders ging meer dan 200.000 liter wijn verloren.

Oxfam Fairtradewijnen uit Argentinië

Argentinië heeft een grote variëteit aan landschappen en klimaatzones: van subtropische warmte tot Patagonische koelte. De wijngaarden strekken zich uit van noord naar zuid over een lengte van 1700 km. Hun hoogteligging varieert van 500 tot 3000 meter. Hoe hoger, hoe groter de verschillen tussen dagen en nachttemperatuur. Op grote hoogte komen insecten haast niet voor en zijn Phyloxera (druifluis) of schimmelziekten zeldzaam.

Al in de zestiende eeuw plantten Spanjaarden en Portugezen er wijngaarden aan. Enkele eeuwen later kwamen ook Franse druivenrassen in beeld. De wijnindustrie situeert zich vooral in de centraal-westelijke en noordelijke regio, vlakbij het Andesgebergte. De provincie Mendoza is het centrum van de wijnindustrie, maar ook de provincies Salta en La Rioja produceren uitstekende wijnen. Tot voor enkele decennia produceerden de Argentijnen vooral tafelwijnen voor de eigen markt. Nu de wijnconsumptie in eigen land sterk is gedaald, focussen de zeer dynamische wijnbouwers op kwaliteitswijnen voor de buitenlandse markt. Met een productie van 14 miljoen hectoliter wijn in 2009 is Argentinië momenteel het belangrijkste wijnland van Zuid-Amerika en de vijfde wijnproducent ter wereld.

Typische druiven voor Argentinië zijn de witte Torrontés en de rode Malbec. Van de 211.000 ha wijngaard (cijfer van 2007) is bijna de helft rood (vooral Malbec, Bonarda, Cabernet en Shiraz) en iets meer dan een vijfde wit (vooral Pedro Jimenez, Torrontés en Chardonnay). Bijna 30 procent zijn rosédruiven (vooral Cereza, Criolla en Moscatel).

Onze Argentijnse wijnpartner in kaart

Oxfam Fairtrade koopt in Argentinië bij La Riojana Cooperativa Vitivinífrutícola de la Rioja Ltda.

• La Riojana Cooperativa Vitivinífrutícola de la Rioja Ltda

“Dankzij de coöperatie kan ik heel wat materiaal goedkoper aanschaffen en ben ik op de fairtrademarkt geraakt” (wijnboer Francisco Pozo)

Argentijnse wijnpartner

La Riojana Cooperativa Vitivinifruticola de la Rioja Ltda

La Riojana is gevestigd in het arme noordwesten van Argentinië. De coöperatie bestaat al sinds 1940 en telt zo'n vijfhonderd leden. Maar liefst tachtig procent van de kleine en de middelgrote wijnproducenten in de provincie La Rioja zijn aangesloten.

Voor de meeste leden betekent de teelt van wijndruiven een aanvullend inkomen. Ze bezitten hooguit drie hectare wijngaard, wat te weinig is om van de wijnbouw te kunnen leven. Dankzij de coöperatie kunnen ze aan een mooie prijs op de fairtrademarkt verkopen en goedkoper materiaal aanschaffen. Verder krijgen ze begeleiding van een landbouwdeskundige, toegang tot krediet, bijstand bij vervoer en oogst, en een uitkering bij sterfte. De fairtradepremie gebruiken ze vooral voor educatie (bouwen van scholen, informaticacursussen), waterputten en milieubescherming.

Sedert 1996 werkt La Riojana aan de omschakeling naar biologische landbouw. Ruim 168 ha wijngaarden zijn al biologisch gecertificeerd. Het is van deze wijngaarden dat de bio Torrontés-Sauvignon en de bio Malbec van Oxfam Fairtrade komen.

Wijn: Schuimwijn 'Santa Florentina', Bio Torrontés-Sauvignon Blanc, Bio Malbec

Onze Zuid-Afrikaanse wijnpartners in kaart

• **Stellar Organics:**
"Met de premie van de eerlijke handel kunnen we nieuwe projecten opstarten."

• **African Terroir**

• **Koopmanskloof:**
"Meer dan een vierde van de aandelen is al in handen van de arbeiders."

Zuid-Afrikaanse wijnpartners

Stellar Organics

Nadat in 1994 aan de apartheid een einde kwam, zou Zuid-Afrika onder president Nelson Mandela in alle opzichten drastisch veranderen. Toch is er buiten de politieke situatie nog niet zo veel veranderd. Op economisch vlak gaan de veranderingen veel trager dan verwacht. Stellar Organics ligt in een typisch 'kleurlingengebied': armer en moeilijker om er iets op te bouwen dan in meer zuidelijke streken. Het bedrijf is een geslaagd voorbeeld van de politiek om na de apartheid de zwarte bevolking bij de economie te betrekken en inspraak te geven. Het staat open voor vernieuwing en laat het personeel meegroeien. Dat scheidt een goede band tussen de werknemers en de eigenaars, wat redelijk uniek is in het huidige Zuid-Afrika. Zo werd bijvoorbeeld een kwart van de aandelen overgedragen aan de werknemers van het bedrijf. Het is de bedoeling dat dit percentage nog omhoog gaat in de toekomst. Met de premie van de eerlijke handel starten de werknemers allerlei nieuwe projecten op.

Wijn: Bio Pinotage, bio Shiraz 'Nelson'

Koopmanskloof

Koopmanskloof is één van Zuid-Afrika's grootste producenten van fairtradewijn. De wijnboerderij in de vruchtbare regio Stellenbosch, een half uurtje rijden van Kaapstad, beschikt over 520 ha wijngaarden met voornamelijk struikwijnstokken, verdeeld over zes boerderijen. Sinds 2005 produceert Koopmanskloof wijn onder eigen label. Zoals de meeste wijnbedrijven in Zuid-Afrika is Koopmanskloof een blank bedrijf. Het neemt deel aan het 'Black Economic Empowerment'-beleid: de regering biedt zwarten en kleurlingen reële kansen en streeft ernaar om tegen 2014 dertig procent van de boerderijen in eigendom van zwarten en

kleurlingen te doen belanden. Bij Koopmanskloof bezitten de 86 gekleurde arbeiders één van de zes boerderijen en 26 procent van de aandelen van het bedrijf. Nog eens 18 procent van de aandelen is in handen van drie gekleurde managers. Zij kregen een opleiding in het verkopen van wijn op de internationale markt, het vormen en coachen van personeel, het opstellen van businessplannen en de voorwaarden om het fairtradelabel te verkrijgen. Sedert 2005 gaat een deel van de winst van Koopmanskloof naar een fonds voor de arbeiders/eigenaars. Ze gebruiken dit fonds om hun huizen te renoveren en hun kinderen naar de secundaire school of de universiteit te sturen.

Wijn: Chenin Blanc, Shiraz

African Terroir

De wijnboerderij Sonop (Afrikaans voor "zonsopgang") ligt zo'n 70 km van Kaapstad, op de flanken van de Paardeberg en produceert exclusief druiven voor het zusterbedrijf African Terroir, dat de druiven verwerkt tot wijn en de wijn exporteert. Omdat de grond heel vruchtbaar en het klimaat ideaal is, is de wijn van Sonop van zeer goede kwaliteit.

Om het welzijn van haar 22 werknemers te verbeteren, richtte African Terroir het 'Mountain View Community Property Association' op. Mountain View bezit, net als Sonop, het fairtradelabel. Beide organisaties ondersteunen het 'Black Economic Empowerment'-beleid van de Zuid-Afrikaanse overheid.

Momenteel telt Mountain View negen gezinnen, allemaal permanente arbeiders van Sonop of African Terroir. Elke arbeider heeft recht op een gratis woning en is mede-eigenaar van de wijngaarden. Iedereen heeft toegang tot een fonds dat medische kosten of overlijden dekt, en krijgt educatie en training. Het bestuur beslist democratisch over het gebruik van de fairtradepremie. In 2008 werd de premie gebruikt om een computercentrum te bouwen, schooluniformen voor de kinderen te kopen en een kleine vrachtwagen aan te schaffen.

Wijn: rosé

Biowijnen

Stellar Organics is een pionier in de productie van biowijn in Zuid-Afrika: *"We waren de eersten in Zuid-Afrika om biodruiven te produceren. We waren de eersten om biowijn te maken. We zijn het eerste wijnbedrijf dat werknemers in het kapitaal van het bedrijf laat participeren. We zijn de eersten om biologische wijn van eerlijke handel te verkopen. En we zijn erg blij de eerste Zuid-Afrikaanse wijnpartner van Oxfam Fairtrade te zijn."*

foto: Lieve Blancquaert

Helpt eerlijke handel?

“Sociale prijs”

Wanneer zelfstandige wijnboeren hun druiven verkopen aan de multinationals, kunnen ze juist overleven. Maar hun kinderen laten verder studeren is er niet bij. Ziekteverzekering? Uitgesloten. Door de samenwerking met een coöperatie die beantwoordt aan de fairtraderegels, krijgen ze een eerlijke prijs voor hun druiven en maakt Oxfam Fairtrade ook nog 10 dollarcent per liter over aan een sociaal fonds. In het geval van het Chileense Vinos Lautaro in het wijnbouwersdorp Sagrada Familia zit er elk jaar meer dan 50.000 dollar in de spaarpot. Daardoor kunnen de 18 wijnbouwfamilies samen 16 kinderen naar de middelbare en hogeschool sturen, en wordt er geld opzij gezet voor ziekteverzekering en pensioen. Maar voor die fairtrade premie wil men ook iets terug: een hogere wijnkwaliteit. Dat is belangrijk voor hun marktpotentieel. (Dirk Rodriguez, Vino magazine 38, maart-april 2009)

“Emancipatie versnellen”

“Ik zie fair trade vooral als een instrument om de emancipatie te versnellen”, vertelt Gielie Rossouw van Stellar Winery. “Je hebt nu eenmaal geld nodig om vooruit te komen. Onze arbeiders zijn ook aandeelhouders in het bedrijf. Ze bezitten nu 26 procent van het wijnbedrijf en 50 procent van de boerderij. Dat moet nog meer worden. Ze zijn dus onze directe partners in het bedrijf; we besturen het samen. Er is een sterk gevoel van ‘we hebben iets om voor te leven’.”
“Door samen te werken met fair trade, hebben we extra middelen. Het leuke is dat we die centen besteden aan dingen die de arbeiders zelf belangrijk vinden. Hoe meer wijn Stellar Winery via fair trade verkoopt, hoe meer premie we binnenkrijgen. Fair

trade is prima voor ons allemaal. We zijn gelukkig.” (Uit: Lieve Blancquaert, Lesties nieuwe schoenen. 5 fairtradeportretten. Oxfam Fairtrade 2009)

“Vrouwen breien, mannen kijken rugby”

“Met de fairtrade premie willen we graag een gemeenschapscentrum bouwen.” zegt Laureine, arbeidster bij Stellar Winery. “Een plek om concertjes en toneel op te voeren. Een lokaal waar de kinderen kunnen spelen en de vrouwen samen koken, naaien en breien. En een groot televisiescherm, om samen naar sport te kijken. De mannen houden van rugby en voetbal. “Zo’n centrum is onze droom,” voegt Maria, manager van de boerderij, eraan toe. “Met genoeg premiegeld van fair trade kunnen we hem realiseren.” Laureine heeft het laatste woord: “Vertel maar aan de mensen in België dat fair trade ons echt helpt om vooruit te geraken. Een vrouwenclub was vroeger ondenkbaar. Er was geen geld voor.” (Uit: Lieve Blancquaert, Lesties nieuwe schoenen. 5 fairtradeportretten. Oxfam Fairtrade 2009)

Eerlijke handel

- = een bijdrage aan een menswaardig inkomen voor achtergestelde producenten, vooral in het Zuiden
- = zo rechtstreeks mogelijke aankoop met maximale transparantie
- = een ontwikkelingsstrategie die kiest voor capaciteitsopbouw
- = respect voor mens en milieu
- = duurzaam partnerschap
- = werken aan een groter draagvlak voor fair trade op lokaal, nationaal en mondiaal niveau

foto: Lieve Blancquaert

12 % vol. Cabernet Sauvignon 75 cl

GAL, november 1999

foto: Lieve Blanquaeart

april 2010
verantw. uitgever: Koen Van Bockstal,
Oxfam Fairtrade cvba • Ververijstraat 15, B-9000 Gent • oft@oft.be • oft.be
tel +32 (0)9-218 88 99 • Klantendienst tel: +32 (0)9-218 88 55 • fax: +32 (0)9-218 88 66
klantendienst@oft.be

vormgeving: grafische dienst Oxfam Fairtrade (efraïm)

foto: Peter Van Hoof

Oxfam
FAIRTRADE

Wijngids

Handel met respect.

oft.be

Fairtradewijngids

off-ed. 04-2010 • 037 • art.nr. 05099